

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4ObdoZ/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	8120213952
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8120213952.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Medrovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žitkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, proti žalovaným 1/ Peter Barilla, nar. X. S. XXXX, bytom I. V. XXXX/XX, XXX XX B., s miestom podnikania Kopečná 252/2, 058 01 Poprad, IČO: 46 925 261 (t. č. s pozastavenou činnosťou), 2/ Jana Babonyová, nar. XX. I. XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpenej advokátkou Mgr. Luciou Lorenčíkovou, so sídlom kancelárie Murgašova 86/1, 058 01 Poprad, IČO: 50 053 167, o zaplatenie zmenkovej sumy 9.703,54 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24CbZm/15/2020, v konaní o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7CoZm/5/2022-179 z 10. januára 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej 2/ o d m i e t a.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 24CbZm/15/2020-112 zo 17. mája 2022 vo výroku I. uložil žalovaným v 1. a 2. rade (v ďalšom texte tiež ako „žalovaný 1/“, „žalovaná 2/“) povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 9.703,54 eura spolu so zmenkovým úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 9 703,54 eura od 13. marca 2019 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 % zo zmenovej sumy, teda 32,34 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť plniť druhému zo žalovaných. Výrokom II. priznal žalobcovi voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že dňa 14. júla 2015 uzatvoril žalobca so žalovaným 1/ ako podnikateľom Zmluvu o investičnom EIF úvere č. 7719954Ml, na základe ktorej boli

žalovanému I/ ako dlžníkovi poskytnuté prostriedky formou úveru do výšky úverového limitu 20.000,-- eur. Na účely zabezpečenia všetkých nárokov z úverovej zmluvy, žalovaný I/ dňa 14. júla 2015 vystavil na rad žalobcu blankozmenku, ktorú podpísala žalovaná 2/ ako avalista. Pre neplnenie zmluvných podmienok došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti predmetného úveru a žalobca vyplnil chýbajúce údaje v blankozmenke nasledovne: zmenková suma 9.703,54 eura, dátum splatnosti zmenky 12. marec 2019. Napriek výzve žalobcu, ani jeden zo žalovaných zmenkovú sumu neuhradil, a to ani čiastočne.

3. V predmetnej veci súd nemal za sporné, že žalovaný I/ vystavil zmenku a že žalovaná 2/ zmenku avalovala. Žalovaná 2/ ako prostriedok procesnej obrany uviedla, že nakoľko vo vzťahu so žalobcom nevystupovala ako podnikateľ, je nutné ju považovať za spotrebiteľa. Argumentovala tiež, že žalobca jej zasielal oznámenie o vyplnení blankozmenky a výzvu na plnenie zo dňa 12. marca 2019 na adresu v B. P., hoci od roku 2019 býva v G..

4. Súd prvej inštancie z obsahu zmluvy o úvere zistil, že zmluvu ako veriteľ podpísal žalobca a ako dlžník žalovaný I/, ktorý vystupoval v pozícii podnikateľa. Žalovaná 2/ v pozícii manželky žalovaného 2/ (správne malo znieť „žalovaného I/“ - pozn. dovolacieho súdu) podpísala zmluvu na znak súhlasu s právnym úkonom v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nakoľko sa nejednalo o tzv. bežnú vec medzi manželmi a bez jej súhlasu by bol právny úkon neplatný. Na zmenke je žalovaná 2/ podpísaná ako ručiteľ, preto vzťah medzi ňou a žalobcom nebolo možné posúdiť ako vzťah spotrebiteľský. Žalobca zasielal žalovanej 2/ výzvu na plnenie na adresu, ktorú žalovaná 2/ uviedla pri uzatváraní dohody o vyplňovanom zmenkovom práve, pričom žalovaná 2/ v priebehu sporu nepreukázala a ani netvrdila, že by žalobcovi oznamovala zmenu trvalého pobytu, resp. zmenu korešpondenčnej adresy. V tejto súvislosti súd považoval za rozporné s teóriou legitímnych očakávaní, aby sa od žalobcu ako veriteľa vyžadovalo preverovanie aktuálneho trvalého pobytu dlžníkov.

5. Súd prvej inštancie sa vo všeobecnosti vyjadril k abstraktnému charakteru zmenky a konštatoval, že žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky. Vo vzťahu k predloženej zmenke konkretizoval, že obsahuje všetky náležitosti predpísané v ustanovení v Čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkový a šekový zákon (ďalej tiež len „zmenkový zákon“) pre vlastnú zmenku. Predložením jej prvopisu žalobca preukázal zmenkové práva, z dôvodu ktorého súd žalobe vyhovel. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového priadku (ďalej len „CSP“).

6. Na odvolanie žalovanej 2/ proti prvoinštančnému rozsudku, Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 7CoZm/5/2022-179 z 10. januára 2023, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Odvolací súd konštatoval, že so zreteľom na obsah odvolania žalovanej 2/, v odvolacom konaní preskúmaval výroky napadnutého rozsudku len vo vzťahu k tejto žalovanej, nakoľko v prejednávanej veci nejde o tzv. nerozlučné spoločenstvo sporových strán (§ 77 ods. 1 CSP). Keďže výroky rozsudku týkajúce sa žalovaného I/, ktoré odvolaním žalovanej 2/ napadnuté neboli, tieto v odvolacom konaní preskúmané neboli a nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP). Konštatujúc správnosť skutkových zistení prvoinštančného súdu, rovnako aj právneho posúdenia prejednávanej veci, odvolací súd poukázal na ustanovenia Čl. I § 75, § 10, § 30 odseky 1 a 2, § 32 odseky 1 až 3 a § 48 odsek 1 zmenkového zákona a zopakoval skutkové zistenia súdu prvej inštancie; vo vzťahu k tej okolnosti, že zmluvu o investičnom EIF úvere č. 7719954MI podpísala aj žalovaná 2/ ako manželka žalovaného so zreteľom na ust. § 145 OZ, teda so zreteľom na okolnosť, že pri uzatváraní tejto zmluvy nešlo o bežnú vec a takýmto spôsobom vyjadrila súhlas s tým, aby predmetnú zmluvu uzavrel žalovaný I/ ako jej manžel, odvolací súd uviedol, že táto okolnosť nebola nevyhnutná, nakoľko nešlo o nakladanie s majetkom patriacim do BSM žalovaných I/ a 2/.

8. Za rozhodujúcu odvolací súd považoval tú okolnosť, že na účely zabezpečenia nárokov vyplývajúcich z úverovej zmluvy žalovaný I/ 14. júla 2015 vystavil v prospech žalobcu blankozmenku, ktorú podpísala žalovaná 2/ ako avalista a pokiaľ došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti predmetného úveru, bolo

povinnosťou žalovanej 2/ podieľať sa na úhrade tohto dlhu ako zmenkový ručiteľ - avalista. Odvolací súd nesúhlasil s odvolacími námietkami žalovanej spočívajúcimi v tom, že z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie ďalej len „EÚ“) zo 14. marca 2013 sp. zn. C-419/11 vyplýva, že v prejednávanej veci by sa malo postavenie žalovanej 2/ vykladať ako postavenie spotrebiteľky. Citujúc ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že Zmluva o investičnom EIF úvere č. 7719954MI zo 14. júla 2015 nebola zmluvou spotrebiteľskou, ale išlo o obchodný, t. j. podnikateľský vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/. Venoval sa tiež rozsudku Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-419/11 zo 14. marca 2013, z ktorého vyplýva, že do osobitného režimu v oblasti ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzatvorené len mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú spotrebu jednotlivca, pričom táto ochrana nie je odôvodnená v prípade zmluvy, ktorej účelom je podnikateľská činnosť alebo povolanie. V predmetnom rozsudku je zdôraznené, že postavenie spotrebiteľa nemožno preukazovať len okolnosťou, že zmenkový ručiteľ je fyzickou osobou.

9. Dôvodiac uvedeným odvolací súd nesúhlasil s argumentáciou žalovanej 2/ spočívajúcou v tom, že by mala mať postavenie spotrebiteľky v prejednávanej veci, a to práve so zreteľom na okolnosť, že predmetná zmluva o poskytnutí úveru jej manželovi nemala charakter spotrebiteľský.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

11. Proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ v zákonom stanovenej lehote dovolanie (č. l. 187 - 189 spisu), vyvodzujúc jeho prípustnosť z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Zhrnúc skutkový stav, z ktorého konajúce súdy vychádzali, namietla ich závery (resp. záver prvoinštančného súdu, potvrdený súdom odvolacím) o abstraktnosti a samostatnosti zmenkového vzťahu, ako i nemožnosti vzťah medzi ňou a žalobcom posúdiť ako spotrebiteľský.

12. Žalovaná 2/ v priebehu celého súdneho konania zotrvala na svojej právnej argumentácii, že jej vzhľadom na okolnosti uzatvorenia Zmluvy o investičnom úvere prináleží status spotrebiteľa. Namietla, že súdy nevysvetlili, prečo by sa rozsudok Súdneho dvora EÚ C-419/11, *Vec Feichter v. Česká spořitelna, a.s.* nemal aplikovať na právnu (a skutkovú) situáciu jej osoby. Tvrdí, že bola manželkou žalovaného 1/, bez akýchkoľvek podnikateľských väzieb na manžela, zmluvu o úvere podpisovala ako manželka (bez statusu zmluvnej strany), a to len z dôvodu, že sa v súlade s § 145 ods. 1 OZ nejednalo o bežný úkon. Tvrdí ďalej, že svoj status neodvádzala len od samotnej skutočnosti, že je fyzickou osobou, ale už aj v bode 12. odporu proti platobnému rozkazu uviedla, že je fyzickou osobou, ktorá nemá žiadne (podnikateľské) väzby na podnikateľa (v prejednávanom prípade žalovaného v 1. rade ako zmenkového dlžníka).

13. Venujúc sa označenému rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 14. marca 2013 uviedla, že tento ustálil, že fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby s hlavným dlžníkom, alebo má také väzby spojené s povolaním (konateľstvo alebo väčšinový podiel v spoločnosti), nemožno považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti. Dôvodiac opakovane žalovaná 2/ za to, že iné fyzické osoby, bez akýchkoľvek takýchto väzieb, právne postavenie spotrebiteľa majú. Preto aj ju možno pre účely tohto právneho vzťahu a jej postavenia ako avala, považovať za spotrebiteľa, a to bez toho, aby bolo potrebné deklarovať, že uspokojuje svoje vlastné súkromné potreby.

14. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s uvedenou právnou argumentáciou vôbec nezaoberal, konštatujúc len to, že zmenka má všetky podstatné náležitosti a že záväzkový vzťah z nej plynúci je abstraktný, bezpodmienečný a nesporný. Neodôvodnil však, prečo nemožno vo vzťahu k osobe žalovanej 2/ aplikovať citované rozhodnutie Súdneho dvora EÚ a že prečo nemožno viesť právne úvahy o tom, že s ňou ako spotrebiteľkou nemohol žalobca vstúpiť do právneho vzťahu formou zabezpečovacej zmenky. Poukázala na to, že v čase, kedy došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere so žalovaným 1/, bola účinná právna úprava týkajúca sa zákazu zabezpečovania právneho vzťahu zmenkou.

15. Pokračujúc námietskou týkajúcou sa prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP žalovaná 2/ odvolaciu súdu vytkla, že hoci v podanom odvolaní z 30. mája 2022 namietla, že súd prvej inštancie dôsledne nerešpektoval ust. § 220 CSP, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysvetlil, ako posúdil jej skutkové a právne tvrdenia, najmä čo do posúdenia statusu jej osoby v kontexte s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ, dostatočné odôvodnenie vo vzťahu k uvedenému naďalej absentovalo aj v rozhodnutí odvolacieho súdu.

16. V ďalšej časti dovolania žalovaná 2/ konajúcim súdom vytkla, že vo svojich rozhodnutiach neuvádzajú žiadne rozhodnutia, ktorými by sa o otázke vo vzťahu k vyššie uvedenej problematike, nastolenej už v konaní pred prvoinstančným súdom, rozhodovalo. Za otázku spĺňajúcu atribúty zásadnosti právneho významu, ktorá podľa vedomostí žalovanej 2/ nebola doposiaľ dovolacím súdom vyriešená, považuje otázku, či „Možno fyzickú osobu, ktorá nemá úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním vo vzťahu k podnikateľskému subjektu, považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tohto podnikateľa zo zmluvy o poskytnutí úveru?“.

17. Argumentujúc vyššie uvedenými tvrdeniami, žalobkyňa 2/ dovolaciu súdu navrhla, aby rozsudok odvolacieho súdu vo vzťahu k jej osobe zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Prešove na nové konanie a opätovné rozhodnutie.

18. K dovolaniu žalovanej 2/ sa vyjadril žalobca písomným podaním na č. l. 205 - 206 spisu, v ktorom, majúc za to, že dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť. Písomné vyjadrenie žalobcu zaslal súd prvej inštancie postupom podľa § 436 ods. 4 CSP žalovanej 2/, ktorej ďalšie vyjadrenia v spore nenasledovali.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas sporová strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátkou v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovanej 2/ je potrebné odmietnuť. V nasledujúcich bodoch dovolací súd uvádza stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP).

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

21. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a) až f) predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

22. Naproti tomu dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP).

23. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný [§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a) až c) citovaného ustanovenia]. Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. c), resp. písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať sa vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 8. júna 2017). Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti (opodstatnenosti). Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu záveru) platná úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky je zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolať sa, pristúpil k posúdeniu správnosti rozhodnutia odvolacieho a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil, porušil, by základné právo na súdnu ochranu druhej sporovej strany (porušenie princípu rovnosti zbraní).

24. V posudzovanej veci žalovaná 2/ (v ďalšom texte tiež ako „dovolať sa“) v dovolaní argumentuje prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

25. Venujúc sa primárne dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolací súd skúmal námietku žalovanej 2/ spočívajúcu v tvrdení o nedostatočnom odôvodnení rozsudkov konajúcich súdov; dovolať sa tvrdí, že v nich absentuje zdôvodnenie, prečo na danú vec nebolo možné aplikovať rozsudok Súdneho dvora EÚ (C-419/11), súčasne že sa dostatočne nevenovali jej tvrdeniu, že jej prináleží status spotrebiteľa.

26. Právo účastníka (sporovej strany) na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) [viď. sp. zn. II. ÚS 383/06]. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

27. K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou (viď napr. II. ÚS 419/2021). Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia neznamena právo na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale ide o právo na uvedenie dostatočných, logických a zrozumiteľných argumentov reagujúcich na relevantné tvrdenia a námietky strán sporu, vyhodnotenie dokazovania a vysvetlenie prečo prípadne v konaní navrhované dôkazy súd nevykonal. Súd by mal presvedčivo odôvodniť a

vysvetliť aj aplikáciu príslušného právneho predpisu, či ustanovenia z neho na rozhodovanú vec.

28. V prípade odvolacieho rozhodnutia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aj v tomto prípade sa však musí odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odvolacími námietkami). Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie (§ 387 ods. 3 CSP). Ak odôvodnenie odvolacieho súdu neobsahuje zrozumiteľnú a presvedčivú argumentáciu k vyššie uvedeným námietkam, nespĺňa atribúty riadneho odôvodnenia, čím porušuje právo na spravodlivý súdny proces.

29. Dovolací súd po preskúmaní dovolaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že tieto rozhodnutia vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí spĺňajú. Súd prvej inštancie po vyhodnotení dôkazných prostriedkov, z ktorých vychádzal a ustálil skutkový stav veci, citovaním príslušných zákonných ustanovení, ktoré na vec aplikoval a vysvetlení právneho posúdenia veci, skonštatoval dôvod svojho rozhodnutia spočívajúci v uložení povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade plniť žalobcovi na základe vlastnej zmenky vystavenej žalovaným 1/ ako zmenkovým dlžníkom a avalovanej žalovanou 2/ ako zmenkovým ručiteľom. Vysvetlil, v čom spočíva abstraktný charakter zmenky, ako aj dôvod, pre ktorý žalovanú 2/ nemožno považovať za spotrebiteľa a ani vzťah medzi ňou a žalobcom za spotrebiteľský vzťah, v ktorom tvrdení spočívala nosná námietka žalovanej 2/ v konaní. Vo vzťahu k prvoinštančnému rozhodnutiu tak dovolací súd dospel k záveru, že je zdôvodnené preskúmateľným spôsobom.

30. Dovolací súd neidentifikoval ani žiadne nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktoré by boli spôsobilé vyvolať porušenie práva na spravodlivý proces. Dovolací súd zdôrazňuje, že hoci odvolací súd mohol uplatniť postup vyplývajúci z ustanovenia § 387 ods. 2 CSP (viď bod 28. tohto uznesenia), svoje rozhodnutie potvrdzujúce rozsudok prvoinštančného súdu riadne zdôvodnil, vrátane vysporiadania sa s odvolacími námietkami žalovanej 2/, neopomenúc vyjadriť sa k tej okolnosti, že zmluvu o investičnom EIF úvere podpísala ako (v tom čase) manželka žalovaného 1/, s poukazom na ustanovenie § 145 OZ, pričom táto ani nebola nevyhnutná vzhľadom na to, že nešlo o nakladanie s majetkom patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Následne poukazom na príslušné ustanovenia Zmenkového a šekového zákona i zákona o ochrane spotrebiteľa (v tom čase účinného zákona č. 250/2007 Z. z.), vysvetlil rozhodujúcu okolnosť, pre ktorú je žalovaná 2/ povinná podieľať sa na úhrade dlhu vyplývajúceho z poskytnutého úveru žalovanému 1/ a ktorá spočíva v jej ručiteľskom vzťahu ako avalistu, bez potreby hlbšieho skúmania jej osoby pri uzavretí predmetnej zmluvy. Vysvetlil, že zmluva o investičnom EIF úvere nie je spotrebiteľskou zmluvou a ani na ňu (žalovanú 2/) nemožno vzhliadať ako na spotrebiteľku. Odvolací súd napokon doplnil odôvodnenie prvoinštančného súdu vo vzťahu k rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 14. marca 2013 (C-419/11), ktorým žalovaná 2/ dôvodila už v odpore proti vydanému platobnému rozkazu (č. I. 69 - 70), rovnako naň poukazovala na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 17. mája 2022 (zápisnica na č. I. 110 - 111 spisu), napriek tomu sa s touto námietkou súd prvej inštancie skutočne nevysporiadal. V tejto súvislosti však dovolací súd zdôrazňuje, že odôvodnenia súdnych rozhodnutí oboch inštancií nemožno vnímať izolovane (viď napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom z hľadiska predmetu konania tvoria totiž jeden celok (IV. ÚS 489/2011), ktorá skutočnosť zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Súladne s judikatúrou ústavného súdu dovolací súd tiež pripomína, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu/súdov (napr. I. ÚS 188/06).

31. Pokiaľ ide o podmienku prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, je nevyhnutné aj posúdenie miery, do akej došlo postupom súdu k porušeniu práva strany na spravodlivý proces.

Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak právo strany na spravodlivý proces bolo porušené len v časti konania, resp. do takej miery, že strana mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania. V prejednávanom prípade žalovanej 2/ obrana jej práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania (ale aj prvoinštančného konania) bezpochyby umožnená bola a s jej odvolacími námietkami sa odvolací súd riadne vysporiadal.

32. Dovolací súd na základe vyššie konštatovaného uzatvára, že vo vzťahu k časti dovolania, v ktorej dovolateľka namietla procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v tvrdenom nedostatočnom odôvodnení súdnych rozhodnutí, boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

33. Dovolateľka v ďalšej časti dovolania dôvodí aj dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP tvrdiac, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená právna otázka, či „Možno fyzickú osobu, ktorá nemá úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním vo vzťahu k podnikateľskému subjektu, považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tohto podnikateľa zo zmluvy o poskytnutí úveru?“ Súdom dovolateľka vytýka, že nesprávne nevyhodnotili status jej osoby ako spotrebiteľa a že sa nezaoberali jej právnou argumentáciou spočívajúcou v tvrdení, že pokiaľ v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 14. marca 2013 (C-419/11), je konštatované, že ak fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby s hlavným dlžníkom, alebo má také väzby spojené s povolaním (konateľstvo alebo väčšinový podiel v spoločnosti), nemožno považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov spoločnosti, potom dôvodením z opaku možno vyvodiť, že ak žalovaná 2/ takéto väzby nemá, potom ju pre účely jej postavenia ako avala za spotrebiteľa považovať možno.

34. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP podmieňuje prípustnosť dovolania kumuláciou dvoch predpokladov, a to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej právnej otázky a zároveň, že táto právna otázka nebola vyriešená v dovolacej praxi najvyššieho súdu (IV. ÚS 479/2020). Vzhľadom na uvedené, na to, aby bola daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nemohla byť dovolateľkou nastolená právna otázka predmetom posudzovania zo strany dovolacieho súdu pred podaním dovolania. Ak už určitú (dovolateľkou vymedzenú) právnu otázku dovolací súd meritorným spôsobom posúdil (t. j. vyjadril sa k otázke výkladu alebo aplikácie určitého zákonného ustanovenia), je potrebné považovať konkrétnu právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu za vyriešenú, v dôsledku čoho je prípustnosť dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP vylúčená. Zároveň, za predpokladu, že súdy nižšej inštancie danú právnu otázku rozhodli v súlade so skorším rozhodnutím dovolacieho súdu, je vylúčená prípustnosť dovolania aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP (podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Uvedené úzko súvisí s požiadavkou jednoty judikatúry súdov ako súčasť princípu právnej istoty zakotveného v čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, ktorý nachádza svoje vyjadrenie aj priamo v zákonnom texte (viď ustanovenia § 220 ods. 2, 3 CSP upravujúce konanie pred súdom prvej inštancie, resp. § 393 ods. 2, 3 CSP upravujúce konanie pred odvolacím súdom).

35. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie (záver o prípustnosti, resp. neprípustnosti dovolania), patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď sp. zn. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach CSP (obdobne aj sp. zn. I. ÚS 438/2017). Zároveň je dovolací súd viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí, nie už tým, pod ktoré písmeno ustanovenia § 421 CSP ju podradí.

36. V nadväznosti na vyššie uvedené, vychádzajúc z obsahu dovolania, je dovolaciemu súdu zrejmé, že dovolateľka za kľúčovú považuje otázku, či v zmenkovoprávnom vzťahu k žalobcovi má ako zmenkový ručiteľ postavenie spotrebiteľa. Túto otázku posúdil dovolací súd ako prípustnú, keďže odvolací súd

prijal právny záver (formulovaný už prvoinštančným súdom), od ktorého záviselo meritórne rozhodnutie o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi (špecifikovanej vo výroku I. prvoinštančného rozsudku), podľa ktorého žalovaná 2/ postavenie spotrebiteľa v danom prípade nemá. Zistiť zároveň, že otázka postavenia zmenkového ručiteľa ako spotrebiteľa bola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu už riešená, zameral sa dovolací súd na posúdenie, či sa napadnutým rozhodnutím odvolací súd odklonil od svojich predchádzajúcich rozhodnutí, v ktorých bola predmetom dovolacieho prieskumu právna problematika posudzovaná v predmetnom spore [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP].

37. Za dôležité považuje dovolací súd poukázať najskôr na všeobecnú definíciu zmenky, vyplývajúcu z Čl. I. zákona č. 191/1950 Sb., ktorého ustanovenia charakterizujú zmenku ako cenný papier vystavený v zákonom stanovenej forme, ktorým sa určité osoby (vrátane avalistu zmenky) zaväzujú majiteľovi zmenky zaplatiť v určitom mieste a v určitom čase istú peňažnú sumu s tým, že ide o záväzok priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zabezpečovacia zmenka plní funkciu mobilizácie dlžníka, aby riadne a včas splnil svoj záväzok z kauzálneho vzťahu, a až vtedy ak dlžník túto povinnosť nesplní, dochádza k uplatneniu zmenky. Zmenku však nie je možné považovať za zaisťovací záväzok, ktorý je závislý na existencii kauzálneho záväzkového vzťahu. Záväzok ručiteľa je akcesorický len ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku dlžníka. Zabezpečuje splnenie pohľadávky zo zmenkového záväzku, pričom zmenkový ručiteľ je zaviazaný rovnako ako dlžník. Zmenkový ručiteľ - na rozdiel od bežného ručiteľa podľa § 546 Občianskeho zákonníka - je samostatným dlžníkom, čo sa prejavuje v zákonných možnostiach jeho prípadnej obrany.

38. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sa k zmenkovému ručeniu vyjadril v uznesení z 10. novembra 2006, č. k. III. ÚS 356/06-16, v ktorom konštatoval, že „Charakteristickým znakom zabezpečovacích záväzkov býva ich akcesorita a subsidiarita. Pre zmenkové záväzky je naopak typická ich samostatnosť. Zmenečné ručenie teda nemôže byť zaisťovacím inštitútom nadaným v plnej miere typickými vlastnosťami zabezpečovacích záväzkov a súčasne v sebe zahŕňať štandardný a vo svojej podstate diametrálne odlišný zmenkový záväzok.“

39. Z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že „Zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický ku zmenke ako listine a zabezpečuje splnenie pohľadávky zo zmenkového záväzku, pričom zmenkový ručiteľ je zaviazaný rovnako ako dlžník. ... Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. (zákon zmenkový a šekový) záväzok zmenkového ručiteľa je platný aj vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu, než pre vadu formy. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že záväzok zmenkového ručiteľa je nezávislý na záväzku dlžníka. Aj v prípade, ak by sa dlžník zbavil svojej povinnosti, vyplývajúcej zo zmenky preukázaním námietok, môže sa zmenkový veriteľ úspešne domôcť plnenia voči ručiteľovi. Zmenkový ručiteľ (aval) môže podľa § 17 zákona zmenkového a šekového robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k majiteľovi zmenky, nie však na vzťahoch zmenkovo zaviazanej osoby, za ktorú bolo ručenie prevzaté, k majiteľovi zmenky.“ (rozsudok NS SR z 23. novembra 2006, sp. zn. 3Obo/362/2005).

40. V ďalšom rozhodnutí z 31. júla 2012, sp. zn. 4Obo/21/2012, najvyšší súd, citujúc Čl. I. § 17 zákona č. 191/1950 Sb., konštatoval, že „Citovaným ustanovením zákona je zvýraznená abstraktná povaha zmenkových záväzkov a ich nezávislosť od kauzálnych vzťahov tak, ako to správne skonštatoval aj súd prvého stupňa. Platobný príkaz (pri cudzej zmenke), resp. platobný sľub (pri vlastnej zmenke) neudáva a ani nesmie udávať materiálny dôvod vzniku zmenkovej obligácie, tzv. kauzu. Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie.“

41. Z aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu poukazuje dovolací súd na rozsudok NS SR z 28. septembra

2023 sp. zn. 2Obdo/58/2022, z ktorého vyplýva, že „Zmenka nemá vo vzťahu k hlavnému, t. j. kauzálnemu záväzku akcesorickú ani subsidiárnu povahu. Na rozdiel od iných občianskoprávných alebo obchodnoprávných zabezpečovacích inštitútov, záväzok zo zabezpečovacej zmenky (kvázi ručiteľský záväzok) nezaniká súčasne so zánikom hlavného záväzku.“

42. Dovolací súd poukazuje aj na všeobecné doktrínálne vymedzenie pojmu zmenkové ručenie (aval) ako špeciálneho zmenkovoprávného zabezpečovacieho prostriedku, na základe ktorého sa avalista zaväzuje zaplatiť záväzok zo zmenky. V zmenkovom práve sa v súvislosti so zmenkovým ručením používajú obvykle latinské pojmy, a to aval, avalista a avalát. Aval znamená zmenkové ručenie, t. j. ide o pomenovanie tohto inštitútu. Avalista je zmenkový ručiteľ. Avalát je osoba, za ktorú sa avalista zaručil, že zaplatí záväzok zo zmenky. Na rozdiel od ručenia podľa civilného práva, ktoré je kodifikované v OZ a OBZ, záväzok z titulu avala nesmeruje len voči konkrétnemu zmenkovému dlžníkovi (avalátovi). Je to preto, že avalista zaisťuje zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky) bez ohľadu na to, za koho sa zaručil. Je síce pravda, že avalista sa zaručuje vo vzťahu ku konkrétnej osobe - avalátovi (čl. I § 32 ods. 1 ZZŠ), ale podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky).“ (Jablonka, B. In: Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2017, s.142).

43. Definíciu spotrebiteľa (relevantnej vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej 2/ o tom, že v zmenkovoprávnom vzťahu so žalobcom má status spotrebiteľa a že predmetný vzťah mali sudy posudzovať ako spotrebiteľský), sa najvyšší súd venoval v rozsudku z 29. októbra 2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024 (a to aj odkazom na uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 36/2019-16), v ktorom konštatoval, že „...spotrebiteľ je s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu definovaný ako subjekt, ktorému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania“.

44. Samotný pojem „spotrebiteľ“ je definovaný v Občianskom zákonníku (zákon č. 40/1964 Zb.), zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (účinný do 30. júna 2024, od 1. júla 2024 je účinný zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa - pozn. dovolacieho súdu) i zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

45. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania (kým obchodníkom je osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet - § 52 ods. 3 OZ).

46. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z., spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Zároveň v ust. § 5a ods. 1 písm. b) označený zákon zakotvoval, že je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou.

47. Obdobná definícia spotrebiteľa vyplýva aj z ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Podľa ďalšieho ust. § 2 písm. d) označeného zákona, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

48. Sumarizujúc vyššie uvedené, odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie zmenkovoprávny vzťah žalovanej 2/ so žalobcom posudzovali správne. Výstavená vlastná zmenka slúžila na zabezpečenie dlhu

žalovaného 1/, vyplývajúceho zo Zmluvy o investičnom EIF úvere č. 7719954M1. Túto uzatvoril so žalobcom za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov jeho osobe ako osobe podnikajúcej na základe živnostenského oprávnenia (§ 2 ods. 2 písm. b) ObchZ), formou úveru do výšky 20.000,-- eur; úver bol podporený zárukou vydanou v súlade s Rámcovým programom EÚ pre konkurencieschopnosť a inovácie určeného na podporu malých a stredných podnikov na Slovensku. Žalovaný 1/ teda označenú zmluvu neuzavrel za účelom prijatia peňažného plnenia na spotrebiteľský účel a takúto zmluvu neuzavrela ani žalovaná 2/; jej postavenie je dané výlučne tým, že ako avalista zmenky sa zaručila za splnenie peňažného záväzku žalovaného 1/ (v tom čase manžela), t. j. zabezpečila jeho splatenie v prípade, že zmenkový dlžník (žalovaný 1/) nebude plniť riadne a včas. Vzhľadom na uvedené žalovaná 2/ legálnu definíciu spotrebiteľa nenapĺňa. Žalovaná 2/ v konaní nepreukázala, že by bol predmetný úver poskytnutý žalovanému 1/ na iný účel, než podnikanie jeho osoby ako fyzickej osoby podnikateľa.

49. V posudzovanom prípade neobstojí ani obrana žalovanej 2/ spočívajúca v dôvodení opakom vyplývajúcim z rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 14. marca 2013 (C-419/11) a v zmysle jej názoru, pokiaľ s hlavným dlžníkom nemá (úzke) podnikateľské väzby, potom pre účely jej postavenia ako avala, je možné (resp. je potrebné) ju považovať za spotrebiteľa.

50. Vo vzťahu k uvedenému dovolací súd poukazom na už označené rozhodnutie sp. zn. 5ObdoZ/1/2024 zdôrazňuje, že fyzickú osobu, ktorá prevezme zmenkové ručenie, nie je možné len z tohto dôvodu a bez ďalšieho považovať za spotrebiteľa (sp. zn. 5ObdoZ/1/2024). Fyzická osoba nepožíva vždy ochranu ako spotrebiteľ; do osobitného režimu ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od podnikateľskej činnosti alebo povolania. Dovolací súd tiež (opakovane) zdôrazňuje, že zmenka predstavuje abstraktný a nesporný záväzok a jej majiteľ (žalobca) nemusí pri jej predložení k plateniu, ani prípadnom vymáhaní plnenia z tejto zmenky dokazovať nič iné, než len to, že je majiteľom platnej zmenky. Platná zmenka je sama osebe dostatočným dôvodom pre vznik nároku na sumu v nej uvedenú.

51. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka v záväzkovom vzťahu so žalobcom nevystupuje ako spotrebiteľ, čím sa stotožňuje s právnymi závermi vyslovenými súdmi nižších inštancií v ich rozhodnutiach, v ktorých sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu týkajúcej sa predmetnej problematiky, neodklonili. I keď túto vyslovene vo svojich rozsudkoch necitovali, rozhodovali súladne s právnymi závermi prijatými skoršou judikatúrou najvyššieho súdu, ktoré sú aktuálne aj v rozhodovanej veci.

52. S poukazom na vyššie konštatované, hoci je dovolanie žalovanej 2/ prípustné, dovolateľka nedôvodne namietala, že otázka jej postavenia ako spotrebiteľa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená, resp. že sa konajúce súdy pri riešení predmetnej problematiky odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací súd preto jej dovolanie podané z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b), [resp. písm. a) CSP] odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP a podľa § 447 písm. c) CSP odmietol aj jej dovolanie podané z dovolacieho dôvodu podľa § 447 písm. f) CSP, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

53. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd priznal voči žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.